

”של נעלך מעל רגליך“, כלומר הסר מאיתך עכשיו רגילות זו הנקראת נע”ל - ר”ת נשיכה, עקיצה, לחישה - ואל תשתמש במידות אלו נגד שום אדם מישראל, ואז תוכל להנהיג.

וכשם שעל חכמי התורה המנהיגים לאהוב את העם, כן מצווה על העם לנהוג **אהבה** יתירה בתלמידי החכמים, ולא רק לירא מהם. שהרי על הציווי (דברים ל, כ) ’ולדבקה בו’ אמרו רז”ל (כתובות קיא:): וכי אפשר לידבק בשכינה, אלא שיש לידבק בתלמידי חכמים, ונודע שענין הדיבוק הוא ”אהבה“. ונמצא שכמו שבשתי הבחינות - ביראה ובאהבה - צריך לעבוד את השי”ת, כן נאמר שכשם שצריך לירא מתלמידי החכמים צדיקי הדור, כמו כן יש לאהוב אותם. ולפי האמת, כשבא רבי עקיבא ולימד לרבות את ה”יראה“ מתלמידי חכמים מן הפסוק ”את ה’ אלוהיך תירא“, בו בזמן לימד גם לרבות את ה”אהבה“ לתלמידי חכמים מהפסוק (דברים ו, ה) ”ואהבת את ה’ אלוהיך“.

וכשנעמיק יותר, נוכל להבין שריבוי החיוב של ”יראת תלמידי חכמים“ מ”מורא שמים“ אינו מקרי, כי על פי הסוד קדושת התלמידי חכמים היא כביכול אלוקות ממש. וכל זה מבואר בתניא (פרק ב) שאפילו נשמת קל שבקלים מישראל נמשכת כביכול ממחשבתו וחכמתו ית’ דהיינו מתוכיותו ופנימיותו כביכול. אלא שרוב ישראל הם בחינת עֶקֶב ושאר איברים פחותים, והתלמידי חכמים הם הראש והמוח של נשמת החיים של גוף האומה. וכמו שעיקר החיות של האדם היא בראש וממנו יונקים כל האיברים, כן כל אחד צריך לדבק עצמו בתלמידי חכמים שהם הראש ובהם שופע החיות האלוקי. לפי זה מובן ממילא שהמורדים ח”ו בתלמידי חכמים אין להם חיים, שהרי מנתקים עצמם מנשמת החיים של עם ישראל קדושים. ולכן השומע (ומבין) כל זאת יתאבק בעפר תלמידי חכמים ויזכה לשוב אליו יתברך באמת.

מיראת ואהבת ה’ יש ללמוד, בנוסף לעצם החיוב של יראת ואהבת התלמיד חכם, גם את מהותה של יראה ואהבה זו ואת גדריה. למשל, ככל שהאדם מרבה לכוין ליבו ביראת ה’ וכביכול ”מתרחק“ בכך מה’ אזי זוכה ליותר שפע אלוקי שלא היה זוכה לו אילו היה מנסה להכנס אל הקודש פנימה בלא לבושים ומסכים. וכמו כן ממש התלמיד הרוצה לקבל מהרב - ככל שינהג כלפיו במורא והתרחקות אזי יותר יקבל ממנו. או למשל, כשם שאנו מצווים

